

Bilag 11.

Til Ministeriet for Sundhedsvæsen.

I Anledning af, at Ministeriet har anmodet mig om en Udtalelse angaaende det paa Rigsdagen rejste Spørgsmaal om Berettigelsen af ved en ny Lov at foretage Nedsættelse af den i Lov om Invalideforsikring af 6. Maj 1921 omhandlede Invalidere, skal jeg udtale følgende:

De paa Rigsdagen fra juridisk Side rejste Indvendinger mod Lovforslagets Nedsættelse af Invalidere, støtter sig særligt paa to Betragtninger, dels derpaa, at Staten i Invalideforsikringsloven af 1921 § 10 garanterer Invalidere, hvilken Statsgaranti formentlig i Lighed med den Landmandsbankens Kreditorer ved Lov Nr. 37 af 9. Marts 1926 tilsagte Statsgaranti skaber en velerhvervet Ret for de invalideforsikrede overfor Staten, der nyder Beskyttelse i Henhold til Grundlovens § 80, og dels derpaa, at Statens Forsorg for Invaliderne i Loven af 1921 er ordnet ikke i Form af en Understøttelse, men som en Forsikring, der giver de forsikrede en velerhvervet Ret overfor Staten, der ligeledes nyder Beskyttelse efter Grundlovens § 80.*)

Det er klart, at disse to Betragtninger ikke falder sammen, thi et Garantitilsagn skaber en selvstændig retlig Forpligtelse overfor den eller de garanterede uden Hensyn til, om der bortset herfra maatte paahvile Garanten nogen som helst retlig Forpligtelse overfor de paagældende, hvorfor jo ogsaa Statens Garanti for Landmandsbankens Gæld har paaført Staten en selvstændig retlig Forpligtelse, uanset at Staten bortset herfra naturligvis ikke hæfter overfor insolvente Privatbankers Kreditorer. Jeg skal derfor behandle de to Betragtninger hver for sig, og da Statens Garantitilsagn i Invalideforsikringslovens § 10 i de anførte Udtalelser paa Rigsdagen blev stillet i Spidsen som det vigtigste og i sig selv afgørende Argument, skal jeg først beskæftige mig dermed.

I. Statsgarantitilsagnet i Invalideforsikringslovens § 10.

§ 10 i Loven af 1921 lyder saaledes: „Den Invalidere, der i Overensstemmelse med nærværende Lov tilkommer de forsikrede, garanteres af Statskassen“.

Herom blev det nu i Folketinget af den paagældende Taler, Professor *Axel Møller*, udtalt: „Herefter maa de Personer, som har faaet tillagt Invalidere efter Loven af 1921, efter min Mening være lige saa knippelsikre paa deres 800 Kr. aarlig, som Landmandsbankens Kreditorer, hvem Staten ogsaa har garanteret deres Krav, er paa at faa deres Penge.“ Heroverfor maa det nu indrømmes, at Sikkerheden ifølge Garantien, saa længe den varer, i begge Tilfælde for saa vidt maa være lige stor, som det er samme Stat, der garanterer i begge Tilfælde. Og ligeledes er det jo en Selvfølge som af Taleren senere Sp. 2889 anført, at ligesom Staten i Kraft af sin Garanti hæfter ikke blot lige overfor Landmandsbanken, men ogsaa overfor dens Kreditorer, saaledes betyder Statens Garanti efter Invalideforsikringsloven naturligvis en Garanti ikke blot overfor Invalideforsikringsfonden, men direkte overfor de forsikrede.

Men Spørgsmaalet er, hvad Garantien omfatter. I Landmandsbankloven af 9. Marts 1926 hedder det: „Staten overtager, med bindende Virkning indtil 1. April 1932, fuld Garanti for alle retsgyldige Fordringer paa Landmandsbanken, saavel fra Indskydere

*) Se Professor *Axel Møllers* Udtalelser Folketingets Forhandlinger 1926—27 Sp. 2852 fg., 2887 fg. og 2894.